

עודכן : 3/1/2016

הנחיה מס – 70
י' ב' ת' ח'

הנחיות בטיחות כלליות לקבלן עבודות בשטחים פתוחים.
תהליכי העבודה בהנחיה זו נקבעו "כסיכון קביל" בכפוף להוראות הבטיחות שבהנחיה זו.

הערכת סיכונים

שבירות		חומרה				שקלול
1	2	3	4	1	2	6

א. סקר סיכונים:

1. לפני תחילת העבודה יש לערוך סקר סיכונים במטרה לאתר סיכונים ומפגעים באתר העבודה.
2. את הממצאים יש לרשום בטבלת סקר סיכונים, או בפנקס כללי לרבות :
תיאור סיכון / מפגע, תרחיש קיצוני אפשרי, קביעת דרגות חומרה ושבירות, שיכלול, הנחיות לטיפול, קביעת שכלול שיורי, אחריות לטיפול, תאריך יעד לביצוע וביקורת.
3. יש להסיר / לסלק לפני תחילת העבודה כל ממצא המוגדר כמפגע, לסמן ולשלט ו / או לגדר כל ממצא המוגדר כסיכון
4. יש להציב שילוט הכוונה ואזהרה בשטח האתר .

ב. הדרכה ומסירת מידע לעובדים יבוצע ע"י קבלן או בא כוחו.

- בנוסף להדרכות הבטיחות השנתיות המתבצעות לעובדים, על הקבלן לבצע לפני תחילת העבודה הדרכת בטיחות לכלל העובדים באתר הכוללת את תנאי בטיחות (סקר בטיחות) לשטח העבודה. יש לתעד את הדרכה בטופס הדרכות הכולל את שם המדריך, מיקום ההדרכה, משך ההדרכה, נושאי ההדרכה, שמות העובדים ומספר ת.ז את טופס תיעוד ההדרכה יש לשמור בתיק האתר.

ההדרכה תכלול גם את הנושאים הבאים :

1. הגדרת תחום שטח העבודה , רענון הנחיות בטיחות ועזרה ראשונה .
  2. מידע בדבר הסיכונים והמפגעים שאותרו בסקר הסיכונים.
  3. דיווח למנהל העבודה על כל סיכון או מפגע שאותר בשטח במהלך העבודה .
  3. איסור עבודה שלא בדרישות החוק : הדרכה, ציוד מגן אישי.
- ג. ציוד מגן אישי ועזרה ראשונה :**
1. לפני תחילת העבודה, יש לוודא מלאי ציוד מגן אישי , 5 ליטרים מי שתייה לעובד ומלאי ציוד עזרה ראשונה בעל תוקף באתר העבודה ובכלי הרכב.
  2. אין להעסיק עובדים ללא ציוד מגן אישי **בעל תו תקן** : נעלי בטיחות, משקפי בטיחות, כפפות , כובע , קרם הגנה , אטמי אוזניים, אפודי זיהוי נישמיות , קסדת מגן, בירכיות, בהתאם לאופי העבודה .
  3. יש למסור לכל העובדים את שמו של האחראי על מתן עזרה ראשונה ועל מיקומו של הציוד.

ד. גהות:

1. יש לשמור / להציב מלאי מי שתייה קבוע באתר.
2. יש לוודא מספרי טלפון וזמינות גורמי חירום ועזרה ראשונה הקרובים ביותר לאתר העבודה .
4. יש להציב שירותים כימיים באתרים בהם מתבצעת עבודה מעל לשלושה חדשים .
5. יש להציב תיק עזרה ראשונה תקני בכל אתר, יש לבדוק מלאי פריטים ותאריכי פג תוקף.

ה. בטיחות בעבודה בשטחי אש ובשטחים חשודים במיקוש:

1. אין לעבוד בשטחי אש או בשטחים החשודים במיקוש ללא התר ותאום מגורם מוסמך : צה"ל ו/או קצין ביטחון קק"ל.
2. יש ליידע את כלל העובדים , כי בשטחי אש קיימים ו/או לא פעילים קיימים נפלים שאינם נראים / נגלים לעין.
3. במידה ומתגלה חפץ חשוד או כל חפץ מתכתי אחר יש לנקוט בפעולות **מייד** פעולות הבאות :
  - א. יש להודיע לכלל העובדים על המצאות חפץ חשוד, לעצור מייד את כל פעילות באתר ולפנות את העובדים למקום בטוח במרחק של 100 מטר לפחות מהחפץ.
  - ב. יש לסמן את מיקום החפץ החשוד בסרט סימון צהוב או אדום ברדיוס של שני מטר סביב החפץ.
  - ג. יש להזעיק מייד את המשטרה וליידע את ק. הביטחון המרחבי של הקק"ל.
  - ד. אין לחזור לעבודה לאחר גילוי חפץ חשוד ללא התר מחודש מגורמי הביטחון מקום.

באתרי עבודה בנחלים וואדיות החשודים במיקוש או בקרבת אזורים החשודים במיקוש, יש לתאם את הכניסה לשטח ונסיעה מחודשת באזור בדרכי עפר **לאחר כל שיטפון**.

ג. כלי עבודה/חפצים:

1. לפני תחילת עבודה או ביציאה ממחסן הכלים, יש לערוך בדיקה חזותית של כלי עבודה וציוד מכאני
2. יש להחליף / לתקן כל ציוד פגום על ידי גורם מוסמך.
3. יש לאסור המשך עבודה עם ציוד פגום.
4. אין לבנות או לייצר כלי עבודה.
5. אין לשנע כלי עבודה בכלי רכב המיועדים להסעת נוסעים, אין להסיע נוסעים בכלי רכב המיועדים להובלת כלים.

ד. שילוט

1. יש להציב שילוט כללי המודיע על אופי העבודה ועל סיכונים כללים הקיימים באתר העבודה.
2. יש להציב שילוט האוסר על כניסת זרים לאתר העבודה.
3. יש להציב שילוט ייעודי המודיע על סיכונים מיוחדים באתר העבודה: בור, קיר גבוה, חפירה פתוחה נפילת עצמים וכו'.

ה. כלי הרמה, אביזרי הרמה:

1. בביצוע פעולות הרמת משא יש להשתמש רק במכונות הרמה ובאביזרי הרמה שהם:
  1. בעלי תו תקן.
  2. הם תואמים למשקל המשא המורם.
  3. בביצוע עבודות עם אביזרי הרמה, יש לוודא כי האביזרים (חבל שרשרת אונקל חגורה) עברו בדיקת בודק מוסמך אחת לשישה חודשים, נמצאו כשירים ובדיקתם תועדה כנדרש בפנקס הכללי.
  4. בביצוע פעולות הרמת משא על ידי מכונת הרמה, יש לוודא כי המכונה נבדקה ונמצאה תקינה (אחת לארבע עשר חודשים).
  5. יש בידי המפעיל כתב הסמכה להפעלת מתקני הרמה, (עגורן, עגורן נייד..).

ו. גיליון סיכונים ומפגעים שכיחים בעבודה בשטחים פתוחים:

מפגע / סיכון	אמצעי מניעה
קרינת שמש	קרום הגנה על העור / לבוש מלא / כובע רחב שוליים
זוחלים	שמירת מרחק / לבוש מלא / כפפות עבודה
בורות, תעלות פתוחות, טרסות	סימון / גידור / מסירת מידע / שמירת מרחק
תנאי מזג אוויר קיצוניים	הימנעות מעבודה בתנאים קיצוניים, שתייה מרובה בתנאי חום גבוה
תנאים טופוגרפיים קיצוניים	מסירת מידע לעבודה נכונה
התמוטטות, נפילת עצמים מגובה	ייצוב קרקע / מבנים / שמירת מרחק / שילוט / כובע מגן
נפלים, חומר נפץ	מסירת מידע / סימון / שמירת מרחק / פינוי על ידי כוחות הביטחון
פגיעות כלי רכב	אפוד זיהו צהוב
מכשולים, עצמים בולטים	סקר סיכונים / מסירת מידע / סימון

ז. תאונות עבודה:

1. יש לדווח מיד בטלפון לממונה הבטיחות על כל תאונת עבודה באתר
2. יש לדאוג לפינוי נכון של הנפגע, אין לפנות נפגע ברכב שאינו אמבולנס אם מצבו של הנפגע אינו ברור.
3. במידה והנפגע מחוסר הכרה או אינו מסוגל לתפקד בעצמו, יש לפנות את הנפגע בליווי עובד נוסף.
4. עם הפנוי לקבלת עזרה ראשונה ו/או לרופא, יש לצייד את הנפגע בטופס: ב. ל. 250
5. אין להזיז, להרים, לשנות, למחוק, לנקות או לקחת כל חפץ באתר התאונה עד לסיום התחקיר או אישור ממונה הבטיחות.
6. יש לדווח למשרד העבודה, מפקח עבודה אזורי על כל תאונת עבודה בה הנפגע נעדר מהעבודה למעלה משלושה ימים רצופים.
7. יש לוודא כי הודעה למשרד העבודה בדבר עובד קבלן משנה שניפגע באתר עבודה של קק"ל, תדווח על ידי המעביד, הווה אומר **קבלן המשנה**.
8. יש למלא בכתב ובהקדם האפשרי את כל פרטי האירוע בטפסים הייעודיים.
9. יש להתייחס ולדווח על כל תאונה האתר העבודה גם אם לא נגרם כל נזק לגוף ולרכוש.

כ. עבודה באתרים נגישים לקהל :

במהלך עבודה ובמשך הפסקת עבודה המתבצעת בחניונים, באתרי תיירות ונופש או באתרים אחרים הפתוחים או נגישים לקהל, יש להרחיק את הקהל מאזור העבודה ולנקוט בכל האמצעים בכדי למנוע פגיעה ונזק. (שילוט, גידור, הכוונה ידנית)

הנחיות בטיחות כלליות לעובדים באתר עבודה בשטחים פתוחים

שם האתר: _____ מנהל עבודה: _____ סוג העבודה: _____

- א. חובה להשתמש בכל עת בציוד מגן אישי הנדרש בהתאם לחוק ולאופי העבודה: (נא לסמן ב - v) אטמי אוזניים - משקפי אבק - נעלי בטיחות - כפפות - אפוד זיהוי - קרם הגנה על העור - קסדה - מגן פנים - מגן רגליים - נישמית - **אין לעבוד ללא ציוד מגן**
- ב. אין להפעיל כלי עבודה לרבות ציוד צמ"ה, ללא הסמכה והכשרה מתאימה.
- ג. אין למסור / להעביר לצד שלישי כלי עבודה השייך לקק"ל ואין לתפעל כלי עבודה השייך לצד שלישי.
- ד. יש להודיע למנהל העבודה/אחראי ישיר על היעדרות עובד / מפעיל קבוע ועל כל עובד מחליף המגיע לאתר עבודה.
- ה. לא יעבוד עובד באתר ללא קבלת הנחיות בטיחות ממנהל העבודה נאמן הבטיחות או כל אחראי אחר, ויחתום על כך בטופס הדרכה.
- ו. יש להודיע למנהל העבודה / אחראי ישיר על כל סיכון / מפגע שנתגלה במהלך העבודה, יש לסמנו ללא דיחוי, ולהודיע מיד לעובדים ולסובבים.
- ז. שהייה בזמן הפסקת מנוחה או אוכל, תעשה במרחק סביר מכלי העבודה, כלי צמ"ה, במקום שאינו מהווה סכנה, ואין בו חומרים דליקים ו/או רעלים.
- ח. אין לעלות או להעלות אדם נוסף על כלי רכב גלגלי / זחלי בזמן הנסיעה או עבודה .
- ט. אין להסתובב באתר העבודה שלא למטרות עבודה.
- י. בעבודות בסביבת כלי רכב ובמקומות בעלי נראות נמוכה יש להשתמש באפודי זיהוי.
- כ. על המפעיל / נהג והעובד בשטח לשמור על קשר בינם ועל מרחק שלא יקטן מ 7 מטר מכלי צמ"ה / משאיות ובין העובדים בשטח .
- ל. הנחיות נוספות: _____